

Trossos i mossos

Alfons Llorenç

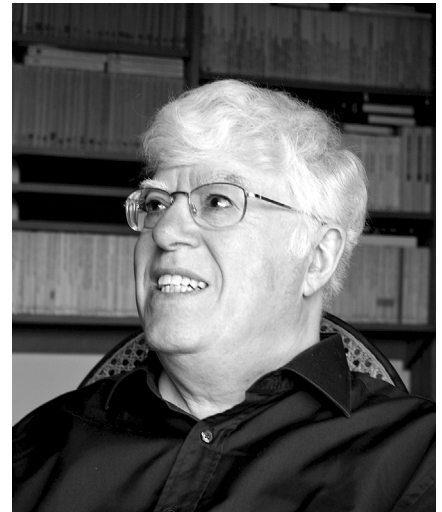
Corpus

La processó del Corpus passeja els mites i la cultura i bocins de nació. Pels carrers, ornats amb ritus de festeig i fecunditat, desfila el més vell Olimp del nostre poble, els antics esperits de la natura. El forment, transsubstanciat en pa, fou aliment bàsic i imprescindible, primordial, “el pa nostre de cada dia”, encara sacralitzat com a viàtic, com a receptacle d’amor i de vida, com a vicari dels déus a la terra. Els bladars foren temples, habitats pels genis tan benèfics del blat. Segons anava avançant la femenina falç lunar, atribuït de les fèrtils Demèter i Ceres, deesses de la terra conreada i advocades dels cereals, llebres i conills, guatlles i perdius, fardatxos i serps, anaven botant i fugint, refugiant-se en el reducte final sense segar i es transfiguraren en símbols dels follets dels sembrats. Les espigues d’aquell sagrat espai, el *sancta sanctorum*, formaven la darrera garba, la “mestressa”, que contenia la mare i essència de les messes i, per això, era adorada, plantada, amb cants, jocs i balls i portada en andes amb goig i reverència: “apilaven / les garbes polsoses del blat rossejant, / i els suats segadors festejaven / la pròdiga Ceres” (J. Maragall). Els seus grans donaven santes farines amb les quals pastaven i coïen sacramentals coques arrodonides en forma de sols, molt reverenciades. D’aquest aljub remotíssim ens pugem els signes essencials de la festa del Corpus, que santifica la sega i la collita frumentària. I l’ànima divina del blat perviu en el nostre bestiar com a descomunals dracs, gegantesques vibres, sota el nom de Cuca Fera, Tarasca, Mulassa, Bou, Guita... incorporades a les processons del pa consagrat amb imposades al·legories demoníiques, paganes, vençudes per la nova fe, però, “A l’estiu i a l’hivern, els dimonis a l’Infern; a l’hivern i a l’estiu, els dimonis al caliu”.

ADÉU A FRANCESC VALLVERDÚ, PIONER DE LA SOCIOLINGÜÍSTICA, POETA I TRADUCTOR

L’àmbit de la llengua i la cultura catalanes va acomiadar la setmana passada un dels seus grans referents, Francesc Vallverdú (Barcelona, 1935-2014), mort el 16 de juny a causa d’una ràpida malaltia. Llicenciat en dret per la Universitat de Barcelona, Vallverdú va ser un dels introductors i difusors de la sociolingüística a Catalunya, amb obres fundacionals com ara *L’escriptor català i el problema de la llengua* (1968), *Dues llengües: dues funcions?* (1970) o *El fet lingüístic com a fet social* (1973), premi Joan Fuster d’Assaig dels Octubre. Verdú també va ser molt actiu en el camp de la normalització lingüística. Isidor Marí, president de la secció filològica de l’Institut d’Estudis Catalans (IEC), de la qual formava part Vallverdú, va destacar la seva intervenció en la política lingüística “tant en la dimensió social com en la configuració del model de llengua estàndard, a la qual va contribuir amb obres teòriques i com a responsable de la radiotelevisió catalana”. Verdú va ser guardonat el 1986 amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat i també té un Premi Nacional de Periodisme per un article del 1990, “L’alarmisme”.

Vallverdú també va tenir una trajectòria rellevant com a poeta i traductor. *Retorn a*

Francesc Vallverdú, referent de la lingüística catalana.

Bílibis, Leviatan i altres poemes o Encalçar el vent són alguns dels seus poemaris, recollits en *Temps sense treva* (2009), la seva obra completa. A més, va traduir Moravia, Pavese, Calvino o Boccaccio. El 1988 va guanyar l’Ente Nazionale Giovanni Boccaccio per la traducció del *Decameró*.

